

Název a adresa školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace, Praskova 399/8, Opava, 746 01
Název operačního programu:	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, oblast podpory 1.5
Registrační číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0129
Název projektu	SŠPU Opava – učebna IT
Typ šablony klíčové aktivity:	III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (20 vzdělávacích materiálů)
Název sady vzdělávacích materiálů:	ČJ II
Popis sady vzdělávacích materiálů:	Český jazyk II, 2. ročník
Sada číslo:	D-10
Pořadové číslo vzdělávacího materiálu:	15
Označení vzdělávacího materiálu: (pro záznam v třídní knize)	VY_32_INOVACE_D-10-15
Název vzdělávacího materiálu:	Publicistický styl
Zhotoveno ve školním roce:	2011/2012
Jméno zhotovitele:	Mgr. Martina Hulvová

PUBLICISTICKÝ STYL

Publicistický styl je jedním z šesti funkčních stylů.

Funkční styly:

- prostě sdělovací
- administrativní
- odborný
- umělecký
- řečnický

Publicistický styl = **styl sdělovacích prostředků**, jeho základní funkcí je poskytovat aktuální a přesvědčivé informace o aktuálních událostech a dění ve společnosti.

Sdělovací prostředky mohou mít formu:

a/ psanou – v novinách, časopisech, na internetu

b/ mluvenou – televize, rozhlas

c/ kombinovanou – televizní reklama – mluvené slovo + obraz + zvuk

Funkce publicistiky

- informační (sdělovací)
- vzdělávací (poučovací)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- zábavná
- získávací, přesvědčovací
- společenský kontakt

Znaky

- aktuálnost
- přesvědčivost
- přístupnost – srozumitelnost
- přehlednost
- přesnost, stručnost

Jazykové prostředky

- jazyk spisovný
- hlavně podstatná jména a slovesa
- **objektivní sdělování informací** – užívá se 3. os. č. j. sloves
- **automatizace (automatizované výrazy)** – často používané výrazy, jsou očekávané, snaha rychle se v textu orientovat (např. hrát důležitou roli, mít rezervy...)
- **aktualizace (aktualizované výrazy)** – jsou opakem automatizovaných výrazů, působí neobvykle, nově, upoutávají pozornost, často se užívají v titulcích

Slohový postup

-většinou se užívá **informační slohový postup**, dále se vyskytuje **postup popisný, úvahový, výkladový**, ty ale nejsou tak časté

Slohové útvary

a/ zpravodajské

- **zpráva** - informace o události, která se stala (věcná, aktuální, úplná, spolehlivá, objektivní, stručná)
- **oznámení** - informace o události, která se stane (výstava, koncert)
- **interview** - druh rozhovoru, kde vystupuje tazatel (novinář) a dotazovaná osoba (známá, zajímavá), úkolem je klást podnětné otázky
- **publicistický referát** - popisuje průběh určité události (např. výstavy, koncertu)

b/ analytické

- **úvodník** - je na 1. straně novin, shrnují se v něm aktuální informace, vyjadřuje oficiální stanovisko
- **editoval** - je podobný úvodníku, autorem bývá šéfredaktor časopisu, zamýšlí se nad tématy časopisu, zapojuje je do obecných souvislostí nebo vlastních zkušeností
- **komentář** – autor v něm vyjadřuje svůj osobní názor na věc
- **glosa** – stručný komentář, vtipně zdůrazňuje názor autora
- **recenze** – posudek na odborné, literární, umělecké dílo
- **polemika, debata. diskuse** – střetnutí různých názorů

c/ beletristické

- **reportáž** – informuje o něčem zajímavém na základě přímého styku, očitě svědectví autora, názorná představa o prostředí, události...
- **sloupek** – text na 1. straně novin psaný do sloupce (vznikl v Lidových novinách ve 20. letech 20. stol.), stručné a vtipné zamyšlení nad aktuálním tématem
- **fejeton** – lehké, vtipné zamyšlení nad aktuálním tématem

PRAKTICKÉ ÚKOLY

1. Napište krátkou zprávu a oznámení o stejné události (divadelním představení, koncertě, výstavě, společenské akci...).
2. Jaké přednosti má psaná publicistika a jaké přednosti má mluvená publicistika? Svá tvrzení na příkladech doložte.
3. Vyhledejte v tisku interview se známou osobností. Pokuste se na základě tohoto rozhovoru napsat o této osobnosti článek do novin.
4. Kteří významní spisovatelé psali fejtony? Napište krátký fejton na libovolné téma.